

Carta oberta de famílies de persones amb discapacitat davant els discursos sobre la inclusió educativa

Les famílies de persones amb discapacitat que signem aquesta carta expressem el nostre respecte pel dret fonamental de vaga i per la lluita sindical del professorat i del conjunt de professionals de l'educació.

Sabem que escoles i instituts viuen situacions de desbordament. Sabem que falten recursos, que les ràtios són massa altes, que hi ha sobrecàrrega burocràtica, precarització, manca de suports i una distància greu entre allò que les lleis reconeixen i allò que el sistema garanteix realment.

No podem negar aquesta realitat perquè la vivim cada dia. No ens cal que ningú ens expliqui el desbordament del sistema: el sostenim, el patim i el discutim cada vegada que hem de defensar els drets dels nostres fills i filles.

Precisament per això, no podem acceptar que, en aquest debat, els nostres fills i filles siguin presentats com el problema.

No és admissible sentir que "amb dos TEA, un TDAH i un alumne amb altes capacitats no es pot fer classe". No és admissible que la diversitat de l'aula s'expliqui com una càrrega, ni que la presència d'alumnat amb discapacitat, autisme, TDAH, altes capacitats, trastorns d'aprenentatge, problemes de salut mental, alumnat nouvingut o altres necessitats de suport sigui utilitzada com a prova que la inclusió no funciona.

Tampoc és admissible que es presenti la inclusió com una "estafa", una "presa de pèl" o un "eslògan buit" sense assumir que aquest llenguatge té conseqüències sobre l'alumnat i les famílies a qui s'està assenyalant.

Aquest discurs ens fa mal, però sobretot és injust i perillós. Ens fa sentir que les nostres criatures sobren, que molesten, que impedeixen aprendre als altres o que són la causa del col·lapse de les aules.

Els nostres fills i filles no són el problema. Són alumnes. Són ciutadans i ciutadanes. Són subjectes de dret.

El problema és un sistema que proclama la inclusió però no en garanteix les condicions; que reconeix drets però no sempre els fa efectius; que parla d'escola per a tothom però sovint deixa sols els centres, els professionals, l'alumnat i les famílies.

La manca de recursos és responsabilitat de l'Administració. Les ràtios, les plantilles, els suports, la formació, l'organització dels centres i les condicions materials de l'escola inclusiva són responsabilitats institucionals. No són responsabilitat dels infants. No són responsabilitat de les famílies.

Quan una aula no pot sostenir la diversitat del seu alumnat, el que queda en evidència no és que hi hagi alumnes que “no hi haurien de ser”. El que queda en evidència és que el sistema no ha garantit les condicions necessàries perquè tots hi puguin ser, participar i aprendre.

També ens preocupa que una part del debat continuï situant la inclusió fora de la docència ordinària, com si fos una tasca pròpia dels especialistes, dels informes, dels suports intensius o dels recursos externs. Aquesta mirada és incompatible amb un sistema inclusiu. Els suports són imprescindibles, però no exoneren el centre ni l'equip docent de la seva responsabilitat educativa envers tot l'alumnat.

Això no vol dir demanar heroïsmes individuals al professorat ni negar que molts professionals treballen en condicions difícils. Vol dir recordar que els recursos especialitzats han de reforçar l'acció docent, no substituir-la. I vol dir també que la manca de recursos no pot justificar discursos que presentin determinats alumnes com a incompatibles amb l'aula ordinària.

Les famílies no volem una escola que abandoni el professorat. Necessitem docents reconeguts, formats, acompanyats i amb condicions dignes. Però tampoc acceptarem una escola que faci recaure sobre els nostres fills i filles el pes d'un sistema mal dotat.

No s'hauria de contraposar el dret del professorat a treballar en bones condicions amb el dret de l'alumnat a ser educat en entorns inclusius. Aquests drets no són enemics. El conflicte real és entre uns drets reconeguts i unes condicions institucionals que no els fan efectius.

La sortida no és menys inclusió.

La sortida és més responsabilitat institucional, més recursos, més accessibilitat, més suports, més competència professional i més compromís amb un sistema educatiu que no seleccioni qui hi cap i qui no.

No som les famílies qui hem creat aquesta situació, ni són els nostres fills i filles qui fan inviable l'escola. El que fa inviable la inclusió és proclamar-la sense garantir-la.

I el que no acceptarem és que, davant d'aquest fracàs institucional, es faci recaure la culpa sobre els nostres fills i filles.